ВЕТЕМ ТЕНЧЕРИ ПРОЛЕТАРИСЕМ, ПЕРЛЕШЕРЪ!

КОММУНИЗМ ЯЛАВЕ

Совет Союзёнчи Коммунистсен партийён Чăваш обкомёнпа Шупашкар хулă комитетён тата Чăваш АССР Верховнăй Советёпе Шупашкар хулă Советён хăрушă

1953 çулă
Октябрь
6
ПЫТЛАРИКУН
№ 195 (9104)

36-мёш çул тухать.
Хакё 20 пус.

Паянхи номертан

Хамăр республикăра (1 стр.).
МАЛТА ПЫРАКАН КОЛХОЗСЕН ОПЫТЕНЧЕН. Ф. Юхтанов.—Артель хуçалăхне малалла тĕреклетессишён (2 стр.).
Н. Герасимов.—Çирĕп миршĕн, халăхсен тедеймёшён (2 стр.).
В. Сорокин.—Ачасене тĕрĕс вулама вĕрентесси çинчен (2 стр.).
СССР Верховнăй Совет Президиумён Указё. Чăваш АССР-ёнчи врачсене тата штат медицинийпа фармацевтика работникĕсене орденсем тата медальсем парса наградăласси çинчен (2 стр.).
Колхозари пуçламăш парторганизаци Пленум решенийĕсене çутăç явать (3 стр.).
Д. Бочаров.—Тĕнчери лару-тăру (4 стр.).
Демократиллĕ Германи Республикин Халăх палăртăн ларăвĕнче. О. Гротволь тухса калани (4 стр.).
Демилитаризаци зонинче пулса иртнĕ провокаци (4 стр.).
Çамăл атлĕтсен Осло хулинчи ăмăртăвĕнче (4 стр.).
Иранри лару-тăру (4 стр.).

Октябрь уявĕ уменхи ăмăртăва анлă сарар

Октябрьти Социализма Аслă революци пуплăранна 36 çул тутарни сывхарăсем ялет. Çак уява пирĕн çĕршыв коммунизм строительствинче çĕнĕ çитенçсем туса кĕтсе ялет. Коммунистсен партийĕн Центральнăй Комитечĕн Пленумĕ тата СССР Верховнăй Совечĕн V-мёш çулăнăй йышăннă решенисем рабочисем, колхозниксем тата интеллигенци политикăлăх активлăхĕпе ĕçри хăстарăлăхне çĕнĕ хăвăтта вăйлăтса ячĕç. Совет сынниссем халăх хуçалăхне хăвăртрах аталантарассишён, апат-çимĕçне кăтăлен кирлĕ таварсем туса кăларассине татăклăн вăйлатассишён пăн шеллемесĕр ĕçлеççĕ.

Пĕтĕм совет халăхĕне пĕрле пирĕн республикăри ĕçсăмисем те ăнлăкмĕш пилĕк çулăх плана срочнен туталарассишён, Таван çĕршыв хăватне тата ытларах тăрăлĕтессишён кăмăççĕ. Октябрь уявĕ çывхарса çитнĕ май, предприятисенче, МТС-сенче, колхозсенче социализма ăмăрту çинчен хăватна çăрăлса пыраççĕ.

Çĕмĕрлери йывăç ăпаласем тăвакан завод, «Большевик» завод, кирпĕч завочĕ, Шупашкарти лента тĕртекен фабрикăпа макарон фабрики, Вăрнарти вăрманпромхоз тата ытти малта пыракан предприятисем тăхăр уйăхри плана путтерсе туталăрăç, Таван çĕршыва заданипех путтерсе чыслай продукци пачĕç. «Волгохимлесĕ» трест, Канаш хуçăлхи промкомбинат тата «Дружба» промартель çулталăкри плана срочнен туталарăç. Колхозсенче МТС-сенчен те ытă хăнăрсем килеççĕ. Пирĕн республика государствăна тырă памалли плана срочнен туталарăç. Çурмăйан тата Чăкаловски МТС-сен коллективĕсем пысăк çитĕнĕ тунă. Вĕсем тракторсенпе ĕçлемелли 1953 çулхи заданине срочнен пуçăнçăнă. Республикăра вылăх-чĕрăх ăрчетмелли, унăн тухăçлăхне ĕçтермелли плана срочнен туталарăç тата ытти çулçăлăх ĕçĕсене те чыслă пуçăнçăса çитернĕ колхозсем саха мар.

Çак кунсенче «Коммунизм ялавĕ» çăсатра Шупашкарти электроаппаратура завочĕн коллективĕ уяв уменхи ăмăртăва хуттăнăса çĕнĕ обязательствăсем йышăнни çинчен материал пичетленсе тухрĕ. «Партийĕ Правительство халăх пурăнăçĕнчи тăрăшшине хăвталанса тата Октябрьти Социализма Аслă революци 36 çул тутарнă ятна социализма ăмăртăва хуттăнăса,— тесе çыраççĕ завода çĕкленесем, — номенклатурăра кăтартнă пĕтĕм продукци тата таварăл продукци туса кăларăвăн плана срочнен: вунă уйăхри плана — кăçалхи октябрĕн 10-мёшĕ тĕлне, вуннĕ уйăхри плана—ноябрĕн 7-мёшĕ тĕлне туталарăç, продукци хăйне паракан-хакне чакарса, планран иртнĕрех 3 миллион тенкĕрен лаш мар укçа перекетлесе хăварăç, çĕнĕ йышпа ăлăнăсем, пресем туса кăларăç, производство тата культурăна йăла çурчĕсене октябрĕн 15-мёшĕ тĕлне пĕтĕмпех хĕле хатăрлесе çитерĕç, ĕçе организациленсе малалла лайăхлатăса пырăç, йывăр ĕçсене механизацилесе тата чи лайăх стахановецсен малта пыракан опытне сарса, ĕç тухăçлăхне ăстермелли плана 102 процент туталарма обязательство пилентĕç».

Завод коллективĕ, партийн Центральнăй Комитечĕн Пленумĕ çĕнĕ кадани çине ответлесе, Шупашкар районĕнчи Ильич ячĕпе паракан шефа пĕлнĕ колхоза электричество кĕртсе парас, теплица, парник ăнăçлăх туса хатăрлесе, шыв тытса тăмалли пĕве тăвас тĕлĕнне пуçăну пама пуçлă.

Çавăн пек обязательствăсем Шупашкарти чылай предприятисенче, Çĕмĕрлери, Улатăрти, Куславкăри заводсенче, МТС-сенче колхозсенче те йышăнăççĕ.

СССР Верховнăй Совечĕн пилĕкмĕшĕ сессийĕ тата Коммунистсен партийĕн Центральнăй Комитечĕн Пленумĕ совет халăхĕ унне пысăк та ответлă задачăсем лартăç. Йывăр промышленнăçа аталантарас тĕлĕнне тунă çитĕнçĕсене пуçăнçăнă, пирĕн халăх халăха кирлĕ ăпаласем туса кăларас ĕçе татăклăнах вăйлатма пур условиссем те çителĕçĕ. Çитес икĕ-виçĕ çул хушшинче халăха апат-çимĕçне промышленность тавăрсем парса тăрассине тăкăлăнах ăстермелле. Пысăк задачăсем совет сынниссен вăй-халне тата ытларах ăстерессçĕ, коммунизм строительствинче çĕнĕрен те çĕнĕ çитĕнçĕсем тума хавхалантарассçĕ.

Парти, профсоюз, совет тата хуçалăх организацийĕсем ĕçсăмисен творчестăлăх активлăхне ăстерсе пыма, социализма ăмăртăва анлă сарса пыма тивĕçлĕ. Уяв уменхи ăмăртăва кашни ĕçсăмна хуттăнăр. Хуçалăх руководителĕсем, инженерсемпе техникисем, мастерсем ăмăртăва хуттăнăç рабочисем валли тухăçлă ĕçлеме, паянхи сăмаха чыслă пурăнăçана мĕн пирăнне пуçне те туса памалла, малта пыракансен опытне анлă сарăмăлла. Партийпе профсоюз организацийĕсем юлса пыракан рабочисене воспитани парас, вĕсене производство новаторĕсене хăваласа çитме пулăшăç тĕлĕнне ытларах ĕçлеççĕ.

Агитаторсем, пропагандистсем, доклахчисем ĕçсăмисенче Коммунистсен партийĕн Центральнăй Комитечĕпе Совет Правительстви йышăннă историлле решенисем çинчен çĕнĕрен ăнлантăрса памалла, патриотта çĕнĕ пуçăрусене анлă сарма тăрăшмалла.

Эпир 1953 çулăн тăваттăмĕш кварталне кĕтĕмĕр. Çак кварта—ответлă тапхăр. Ку кварта анлă ăнăçлă ĕçленинчен çутăлăкри плана туттарасси нумай ялет. Хуçалăх тата совет органĕсен çакна маналла мар: кĕркунне хăллехи пăхăтра предприятисенче строй ĕçĕсене хăйне евĕрлĕ йывăрлăхсем пуçăççĕ. Çав йывăрлăхсене малтанах курса тăрасси тата вĕсене çиллĕнчи пĕтĕмпе тивĕçлĕ мерăсем йышăнасси, предприятисене пĕр тивĕç, график тăрăх ĕçлеттереле, хăвăт пысăк пахалăха хатĕрленсе çитмелле тăвасси—хуçалăх руководителĕсен тивĕçĕ.

Республикăри промышленность, пĕтĕмпĕне илсен, производство планне анăçлă туттарса пырать. Çав вăхăтран хăшпĕр трестсем, чылай предприятисем, строй ĕçĕсем государство уменне пысăк паркăна кĕчĕç. Ултăрмăс «Чувашлес» трест, пуçăн тресчĕ, Çĕмĕрлери сĕтеч-пушăк комбиначĕ, Çĕнтĕрвăрринчи сутомотăр, Пăвăнăри кирпĕч заводĕ çăк-сăвăт ялса пыванне палăртăç пулать. Вырăнти промышленнăçна промысла кооперацийĕн предприятийĕсенче продукци пахалăхне лăйăхлатăç, таварсен ассортиментне вăмăлăтăç, таварсен хăйне паракан хакне йĕнетес мăтăвсем çине тимлĕ пăхмалла. Социализма ăмăртăва анлă сарни асăнна трестсенпе предприятисем юлса пыванне пĕтерме, промышленность енĕпе республика уменне тăрăхлан залучăсене анăçлă пурнăçласа пыма пуçлăç.

Коммунистсен партийĕн Центральнăй Комитечĕне Совет Правительстви социализма ăлхуçалăхне малалла аталантарма пуçăнăкан историлле решенисем йышăнчĕç. Çав решенисем промышленнăçăн пур отраслисене те, уйăрмăх вăрман хатĕрлекен, строительство материалĕсем тăвакан, ăлхуçалăх машинисем тата запаслă пайсем туса кăларакан предприятисене, строительство организацийĕсене халиченчиннен лайăхрах ĕçлеме, МТС-семе колхозсем тата совхозсем ытăйăвĕсене вăхăтра, пысăк пахалăха тивĕçтерсе пыма хушăççĕ. Малта пыракан предприятисем, строительство организацийĕсем колхозсене электрофикациленсе, теплицăсене парник рамисем, водопроводсем, пĕвесем тата, ăлхуçалăх машинисене ремонта, ăсла рабочисем вĕрентĕсе пулăшăççĕ, хăйсен производствăри ĕç опычĕне паллаштарăççĕ. Çак паха пуçăрăва республикăри мĕнпур фабрикăсемпе заводсем, чугун çуа организацийĕсем тата стройăсем йышăнса илме тивĕçĕ.

Ăлхуçалăхне малалла аталантарма, совет сынниссен пурнăçне тата ытларах лайăхлатма, культурине ăстерме государство оборудовани, материалĕсем, кулленкирлĕ таварсем нумай уйăрса парать. Çав ăпаласене вырăна вăхăтра илсе çитересси транспорт организацийĕсенче ĕçленеснех таса тивĕçл�с. Ĕçсăмисенне, МТС-семне колхозсене тата совхозсене кирлĕ грузсем станцисенне пристаньсенне пĕр хăнăтăлăка та аталь ан вырттăр. Транспорт организацийĕсен тепĕр пысăк задачи вăл—колхозсемпе колхозниксене хăйсен ытларшăн ăлхуçалăх продукчĕсене хатĕрлев пункчĕсене, колхоз пасарĕсене хăвăрт тата тăкăкăр туртăрах пама пуçăнасси пулать.

Совет сынниссен пурнăçĕ условийĕсене малалла лайăхлатасси сутту-илăв органăнăçăсем вĕркеленĕ ĕçленинчен, ăлхуçалăх продукчĕсем, уйăрмăх çăрулăмне пахча çимĕç хатĕрлемелли плана анăçлă туттарниччен сахал мар кирлет. Ăнăçлă уменăн ăмăртăва хуттăнăса, сутту-илăв работникĕсем тавар çăвăрăнăшне малалла ĕçтерессишён, ĕçсăмисен ытăйăвĕсене туллин тивĕçтессишён кăмăççĕ.

Партийпе Правительстви йышăннă решенисем колхозниксене ăлхуçалăх машиналăторĕсен политикăлăна активлăхĕпе ĕçри хăстарăлăхне çĕнĕ хăвăтта вăйлатăрĕç. Октябрь уявĕ уменăн ăмăртăва ăлхуçалăх ĕçĕсене пурнăç те пысăк пахалăха вĕçлесе çитересси, вылăхсене хĕл ăсăрăма лайăх хатĕрлемеллĕ, государство уменăн обязательствăсене срочнен пурнăçласси—ăлхуçалăх ĕçченĕсен халăхне чыслă пăхăнăç.

Аслă Октябрь уявĕ уменăн ăмăртăвăн хуçăн-кăн сарăлăса пырать. Çав ăмăртăва анлă сарма пысăк задачăсем ларăç. Партийăн, профсоюзăн, комсомолăн малалла аталантарассишён, Коммунистсен партийĕн XIX-мёш съезчĕ совет халăхĕ унне кăларăс тăватăмăн задачăсене чыслăн пурнăçласшăмăн мăн шухăнне пуçне те туса памалла, малта пыракансен опытне анлă сарăмăлла. Партийпе профсоюз организацийĕсем юлса пыракан рабочисене воспитани парас, вĕсене производство новаторĕсене хăваласа çитме пулăшăç тĕлĕнне ытларах ĕçлеççĕ.

Хамăр республикăра

Сад ярнинче

Шупашкарти «Росглаввино» совхозĕн питомникĕнчен хулари ĕçсăмисем лартмалли улăмçисем мăнăçлă ялеççĕ.

УКЕРЧЕК СИНЧЕ: «Заготскот» кантурĕнче ĕçлекен инженер-строитель С. Г. Митрофанов юлташ (сулахайри) улăмçисенпе ялт. Сылтăмăр—совхозри агроном Л. А. Андреева юлташ

Г. ЗИНЬКОВ фотоÿкерчĕкĕ.

Шупашкарти «Росглаввино» совхозăн питомникĕнчен хулари ĕçсăмисем лартмалли улăмçисем мăнăçлă ялеççĕ.

Çак кунсенче халăх ăланах мăнăçлă пуçлăç. Кунта хуçăн ĕçсăмисем, учреждениесемпе предприятисем тата сывăхăри колхозсемпе ăйăм колхозниксем çăмрăк улăмçисемпе сырла йывăççисене тухнăççĕ.

Питомникре ÿстернĕ çăмрăк улăмçисемпе сырла йывăççисене кашни сорта уйăрăм йăрансем тăрăх хурса тухнă. Кунта папировка, антоновка, боровинка, анис, китайска, штрефлинг тата ытти сортсем те пур. Кашниех хăйне ирĕклĕ, хăй юратнă сорта суйласа ялет.

Андреева агроном çак ÿстерме шут тытнă, улăмçисем ялме пыкă кашни сынна ăшшăн калаçать, улăмçисенне мĕнле лартмалли, вĕсене мĕнле йăлăмалли-не тĕплĕн каласа парать. Вăл кашни сорт улăмçисин панулăмĕнĕсем мĕнлине каласа парать.

— Пысăк та илемлĕ, тутлă панулăмсем. Часах хăвăр сăра та çăкăн пек çимĕçсем ÿстерĕçĕр,—теççĕ улăмçси илекенсем.

«Росглаввино» пахчинче çăр ярнинче сутма пĕр çулăм тата ăкăр çулăн улăмçисем 25 пин тĕп уйăрса хунă. Юлашки виç-тăватă çул хушшинче темиçе пин тĕп улăмçси сутнă. Улăмçисенне учреждениесемпе предприятисем те нумай туянăççĕ. Муркаш районĕнчи «Герой» колхоз, Шупашкар районĕнчи çичĕ çăвреннели чылай шкулсем, пир-вăр комбинатĕнчи ачасем ясли тата ытти çĕрлĕ учреждениесенне предприятисем пиншер тĕп улăмçси туяннă.

* * *

Çĕрпÿри улма-сырла питомникĕнче колхозсенче тата колхозниксен пахчисенче лартăç ÿстерме паха сортăн улăмçисемпе сырла йывăççисем нумай сутаççĕ.

Юлашки виç-тăватă çул хушшинче Вăрнар районĕнчи Маленков ячĕпе тăракан колхоз 300 тĕп, Етĕрне районĕнчи Буденный ячĕпе, Жданов ячĕпе, Ленин ячĕпе тăракан колхозсем 600—1.500-мĕш улăмçси, Ишлей районĕнчи Буденный колхоз, Ярăк Маркс ячĕпе тăракан колхозсем 1.200—1.500-мĕш улăмçси, Çĕнтĕрвăрри, Шăхаслă, Красноармейски тата ытти районсенчи чылай колхозсем çăмрăк улăмçисем нумай туяннă.

Колхозсем чи лайăх сортлă улăмçисем туянаççĕ. Октябрĕн 4-мĕшĕ тĕлне пĕрремĕш сорт улăмçисем 6.690, иккĕмĕш сорт—6.000 тĕп сутнă.

Питомник Шупашкарта çăмрăк улăмçисем сутассине пĕркеленĕ. Сутма икĕ пин тĕп улăмçси ялсе кĕлнĕ.

Çитес кунсенче питомникре ĕçлекен агрономсем колхозсене туса каяççĕ. Вĕсем çăмрăк улăмçисем туяннă колхозсене улăмçисене çăмрăк тата сортăн улăмçисем ÿстернĕ çăмрăк улăмçисем нумай лартăç пуçăнăçăç, вĕсене мĕнле пăхса ÿстерелларине вĕрентеççĕ.

Сад тăваççĕ

КУÑЕÇ. Хыркасси ял Советне кĕрекен «Актив» колхоз ĕçленĕсем çăмрăк ÿстересси çине тинлĕн пăхаççĕ. Иртнĕ çулсенче. колхоз çырла йывăççисемпе улăмçисем нумай лартса хăварăç. Лартăм йывăççем пуçне хăйăх ÿсса çитĕнççĕ. Çак ĕçсене опытлă колхозник Н. Прокопьев юлташ ертсе пырать.

Кăçал те, çав ярнине хуттăнса, колхоза 1.500 тĕп улăмçси лартса хăварнă, çăмрăн çаг тавра карта тытса çапрăнăç.

Н. ДАНИЛОВА.

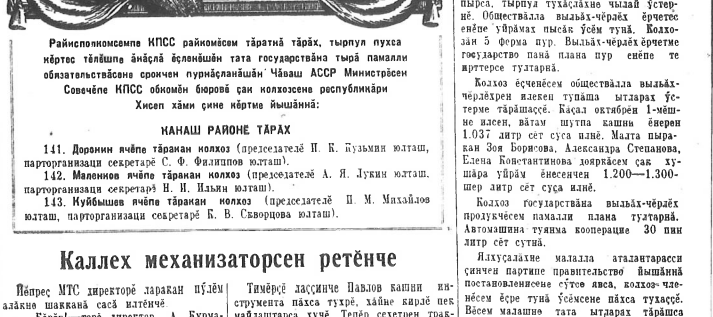

Райисполкомсемпе КПСС райкомĕсем тăратнă тăрăх, тырпул пухса кĕртес тĕлĕшне ăнăçлă ĕçленăшăн тата государствăна тырă памалли обязательствăсене срочнен пурнăçланăшăн Чăваш АССР Министрĕсен Совечĕпе КПСС обкомăн бюроë çăн колхозсене республикăри Хисеп хăми çине кĕртме йышăннă:

КАНАШ РАЙОНЕ ТĂРАХ

141. Доронин ячĕпе тăракан колхоз (председателĕ П. К. Кузьмин юлташ, парторганизаци секретарĕ С. Ф. Филиппов юлташ).

142. Маленков ячĕпе тăракан колхоз (председателĕ А. Я. Лукин юлташ, парторганизаци секретарĕ Н. И. Ильин юлташ).

143. Куйбышев ячĕпе тăракан колхоз (председателĕ П. М. Михайлов юлташ, парторганизаци секретарĕ К. В. Скворцова юлташ).

Каллех механизаторсен ретĕнче

Йĕпрес МТС директорĕ ларакан пÿлĕм алăкне шаккăнă сасă илтĕнчĕ.

— Кĕрĕр!—тесе директор А. Курманин юлташ.

Пÿлĕме ĕçĕк МТС-ра трактор бригадин бригадирĕ пулса ĕçленĕ Степан Павлович Павлов юлташ кĕрсе тăчĕ.

— Кунтăрах иртсе ларăр, Степан Павлович,— тесе кĕтсе илнĕ пек ура çине тăрса саламлăрăм директор.— Мĕн çăмăлна çÿретĕр?

— Ларма пулĕ-ха ăна, Аркадий Константинович,— малалла утрĕ Павлов.— Манăн каллех çав юратакан механизаторсен семйине тăрăнăс килет. Хăвăр патăра ĕçлеме илетĕр-и? Акă заявлени те çырсах килтĕм,—кĕсьěнчен çут кăларса сĕтеч çине çăвăрĕ вăл.

«Эпĕ Сиртен мана трактор бригадин бригадирĕнче ĕçлеме илме ыйтатăн,— вуларĕ директор.— Хама шанса паракан бригадăна лайăх ертсе пыма сăмах паратăн, Савăн пекех, хамăн тата трактористсен пĕлĕнче тăтăшах ÿстерсе пыма шантаратăн...»

— Тăрĕс тăватăн, Степан Павлович, питĕ тĕрĕс тăватăн. МТС-ра техника нумайлăхсăр пырать. Вĕсемпе ĕçлеме çав пек хастарлă çынсем кирлĕ пире.

— МТС-ран кайса пысăк пăхăш тумăм та çав, мĕн тăвас тетĕн ĕнтĕ. Ун чухне механизаторсен условийĕ те ăнăвăрчĕ. Колхозсем ĕçкуçмĕсем тивекен тырра вăхăтра паманни те пулатчĕ. КПСС Центральнăй Комитечĕн Пленумĕн постановленине вуласа тухсан савăнсах кайрăм. Малашно механизаторсен ретĕнче пĕтĕмпех урăхла пулать. Пĕр Ýркенеччĕ ĕçле те ĕçле!

— Ылессе илетпĕр... Анчах акă мĕн. Паянах бригадира ларма пушă вырăн çук пирĕн. Тракторсем нумайлăнчĕç. Штат ÿсет. Каяркăна бригадирах лартăпăр...

— Вăхăтăхăн кирек ăçта та ĕçлеме килĕштетĕн.

— Апла пулсан юратăр.

Тепĕр кунне С. Павлов МТС мастерскойне пычĕ. Мастерскойра ăна, тахçантăшна пĕлекен çынна, пурте ăшă кăмăлпа ăшшăнчĕç.

— Тахçанах каялла килмелле пуçăнăç— ăлă пачĕ ăна мастерской заведующийĕ Мамонтов юлташ.— Сана вăхăтăнах тимĕрçĕн ĕçлеттеççĕ тетпĕр. Машинăсене лайăх пĕлетĕн. Пĕвар пулмасть.

— Пĕлекен ĕç, тытăпăнăр.— Мамонтова Павлов тимĕрçĕ лаçси еннелле тутрĕç.

Тимĕрçĕ лаççинче Павлов кашни инструмента пăхса тухрĕ, хăйне кирлĕ пек майлаштарса тухрĕ. Тепĕр сехетрен тракторсене юсанă вăхăтра кирлĕ пулма тыракан запаслă пайсем туна, культиваторсене сеялкисене юсама пуçларĕ. Машинăна тунсăхса çитнĕ алли кашни яплана хăвăрт та çыпăçăлла тăвать.

— Ессĕ ăнăçлă пуçтăр,— Павлов ĕçленине пĕр саманăн сăваса ганă хыççăн ырлăх сунса хăварчĕ Мамонтов.

Кун хыççăн кун иртрĕ. Çак ĕçленĕ, колхозран тавăрăнсан, МТС директорĕ А. Курманин юлташ мастерскойне кайрĕ. Тракторсене юсамалли узеленне хатĕрленĕ механизаторсем инструментĕнче майлăса хăççĕ, ĕç вăхăтĕнче тăлăнăкан тумтирĕсене хăнăса киле кайма хатĕрленеççĕ. Токарьсем те ставоккĕсене çарса тасатма пуçланă. Тимĕр пайсене электричествăпа çыпăçтаракан цехра кăна çиçĕм пек сутă куçа йăмăхтарса çиçет. Павлов та тимĕрçĕ лаççине хупса мастерской еннелле утрĕ.

— Ессем мĕнле пыраççĕ?—Павлован ыйтрĕ директор.

— Аптăрамасть пек туйăнать. Ханăвăй май, нормăна кашни кун ытларах ытларах туратаканăн пулса пырăп.

— Тен ĕç кăмăла кайласть?—Павлован шухăшне лайăхрах пĕлесшĕн пучăç директор.

— Ĕçленĕ вăхăтра та КПСС Центральнăй Комитечĕн Пленумĕ йышăннă постановлениене калаçă сăмахсем аçран кайăççĕ. Механизаторăн нумай тĕрĕç специалист пулмалла, тенĕ унта. Эпĕ ик специальностьа вĕрентĕм. Тракторпа ĕçлеме пĕлетĕм, тимĕрçре шаккама пултаратăн. Малашне механике вĕренсен аван пулĕччĕ...—шухăша кайнă пек пулса калаçма чарăнчĕ Павлов.— МТС-ра каялла килне шутлакансем татах та пурăн унтă?

— Сайăн аллу сăмăр пулчĕ. Кашни кун заявлени пиракансем нумайланăççĕ. Паян, акă, çак пекех бригадир пулса ĕçленĕ Быков заявлени пачĕ.

— Чăвăй заведующийĕн заместителĕнче ĕçлеменни-е?

— Вăл çав.

— Тракториста вĕреннĕ çынăн чăнăйра ĕçленĕсене пăхса ларма кăмăллах мар. Таçханах килмелле пуçăнăç.

— Заготзернори Николай Юманов та вĕренме каяççăн.

— Мĕнпур механизаторсем пĕрлешсе парти хушшине пурнăçласшăн кĕрешме пуçлатăр,— пăтăнчĕ мастерскойри работчисен сасси.

Павел ЦИПЦОВ.

Ялхуçалăх выставки

ÇЕРПУ. Çак кунсенче кунта районти ялхуçалăх выставки пуçса иртрĕ. Выставкăра колхозсем кăçал тунă çитĕнçĕсене ăнăçлăн ăсатнăççĕ. Çак ĕçсене ăнăçлă пĕтĕмпĕнне куçса çитнĕ.

Выставкăри диаграммăсемпе схемăсем МТС механизаторĕсен çитĕнĕçĕсене лайăх кăтартса пачĕç. М. Артемьев комбайнер сезонта 325 гектар вырăнне 472 гектар тырă вырнă, Т. Степанов юлташ ертсе пыракан трактор бригади тракторсенне тумалли ĕçсен планне 100,6 процент туталарнă.

Çĕрпÿри ишподромра ăратăл лашасен выставки тата ăмăртăвĕ пуçлăç. Ăмăртура колхозсен ячĕпе тăракан колхозăн «Чăнăхăн» айăкĕ 1.600 метра 2,39 минутра çуппа тухăçлăхпа ирĕклĕн вырăн, «Новая жизнь» колхозра пăхса ÿстернĕ «Донец» айăр иккĕмĕш вырăн ăшшăнăççĕ. Лайăхтăçлăх кăтартнă айăрсемне лашасене ишподромсем панă.

С. ШАДИН.

Шкул пахчинчен илнĕ тупăш

ЕЛЧЕК. Çĕнĕ Пăвари вăтам шкулăн пĕр гектар çĕр участокĕ пур. Унта тĕрĕлĕн пахча çимĕçсем лартса ÿстерĕççĕ. Пахча çимĕç сутса шкул ăшăнăн 2370 тенкĕ тупăш илчĕ. Уйăрмăнах çĕрулăмпе хăвар тухăçлă пулчĕç. Шкул пахчинчен илнĕ тупăшпа кăçал библиотека валли кĕнекесем туянма тата çăнăх участокне ÿстерме палăртăнă.

В. ЕРТМАКОВ.

Çĕнĕ ÿсĕмсемшĕн

Советски районĕнчи Ленин ячĕпе тăракан колхоз—кулленкун вăйланса пыракан колхозченчисем пĕрле. Юлашки суçенче, агротехникăна тĕрĕс пурнăçласа пырса, тырпул тухăçлăхне чылай ÿстернĕ. Общественăна вылăх-чĕрăх ĕрчетес енĕне уйăрмах пысăк ÿсĕм туна. Колхозăн 5 ферма пур. Вылăх-чĕрăх ĕрчетме государство панă плана пур енĕпе те иртнĕрех туталарăç.

Колхоз ĕçченĕсем общественăна вылăх-чĕрăхĕнчи ялекен тупăша ытларах ÿстерме тăрăшаççĕ. Кăçал октябрĕн 1-мёшне илсен, вăтам шутпа кашни ĕнерен 1.037 литр сăт суса илнĕ. Малта пыракан Зоя Борисова, Александра Степанова, Елена Константинова доярккисем çак хуçăра уйăм ăнăçлăн ĕçленĕçен 1.200—1.300-шер литр сăт суса илнĕ.

Колхоз ĕçченĕсем вылăх-чĕрăх продукчĕсем памалли плана туталарăç. Автомашина туяма кооперацие 30 пин литр сăт сутнă.

Ялхуçалăхне малалла аталантарасси çинчен партийне принципиальăн пăхăнăç тата государствăна тырă памалли обязательствăсене çутăç явать, колхоз-членĕсем ĕçне тунă ÿсĕмсене пăхса тухаççĕ. Вĕсем малашне тата ытларах тăрăшаçа ĕçлеме, артель хуçалăхне пур енĕне те аталантарма пуçаççĕ.

Сурт-йĕр нумай тумалли шута илсе, кăçал вырăс строительство бригади организациленĕ. Колхозри строительсем пăру тата ĕне витисем, икĕ омшаник, вылăх пăхакансем валли икĕ общежити, икĕ типовой зерносушилка, инвентарь сарайĕ тунă. Çак кунсенче самаранăн сурăх витти туса пĕтĕрчĕç. Кунта 150 сурăх усрасçĕ.

Колхоз общественăна вылăх-чĕрăхĕ хĕл каçарма пур енĕне те тĕплĕн хатĕрленме тăрăшать. Утă-уăм çителлĕ ăнăçа хăварнă. Халĕ кунта вылăхсене сăтерме çĕрулми тата ытти сĕтеклĕ апатсем хатĕрлесе çитерĕççĕ.

Т. МАЙОРОВ.

Кĕпе-тумтир ытларах çĕлесе кăларма пуçлаççĕ

Шупашкарти В. И. Ленин ячĕпе тăракан çĕвĕ фабрики. Кунти çĕвĕ çĕлеççисен производство планне срочнен туттарасшăн, ĕç хăвăртлăхне ÿстересшĕн, çĕнĕ сортăн кĕпе-тумтир çĕлесе кăларассишĕн тăрăшса ĕçлеççĕ. Фабрикăра юлашки вăхăтра производство новаторĕсемне стахановăсем ÿссе çитĕнчĕç. Нумай работницăсем хăйсен ĕç квалификацине кулленех ÿстереççĕ Ку енĕне уйăрмах Лебедева тата Иванова мастерсем бригадисенче ĕçленеççĕн лайăх тĕслĕх кăтартаççĕ. Вĕсем кашни уйăра ĕç планне иртерсе туттараççĕ.

Лебедева юлташ бригади арçынсем валли кĕпесем çĕлет. Бригада членĕсем иртнĕ уйăрти плана сентябрĕн 24-мёшне тĕлне туталарăç.

Ытти бригадăсем те аван ĕçлеççĕ. Фабрика коллективĕ тăхăр уйăхри плана 101,7 процент, виççĕмĕш кварта планне 118 процент туталарăç, планран иртерсе 600 пин тенкĕлĕх ытла кĕпе-тумтир çĕлесе хатĕрленĕ.

Октябрьти Аслă революци пуплăранна 36 çул тутарнă ятна рабочисем хушшинче социализма ăмăрту кулленех вăйланать. Нумай пулăçăç фабрикăра çĕвĕрен пилĕк тĕслĕ кĕпе-тумтир çĕлесе кăларма пуçланă, çитес кунсенче çĕнĕрен тата икĕ тĕслĕ кĕпе-йĕм çĕлесе кăларма тытăнаççĕ.

Уяв уменăн ăмăртăва хуттăнăса, çĕвĕçем çĕнĕ обязательствăсем илеççĕ. Халĕ цехсенче çак ятна рабочисемпе работницăсен пухăвĕсем пуçăç ирттерĕççĕ. Çĕвĕçем октябрь уйăхĕнчи плана срочнен туталарма, кĕпе-тумтир ытларах çĕлесе кăларнине пĕрлех унăн пахалăхне чылай лайăхлатма пуçаççĕ.

Фабрика коллективĕ çутăлăкри плана декабрĕн 29-мёшĕ тĕлне туттарассишён, планран иртнĕрех çĕршер костюм тата кĕпе çĕлесе кăларассишён, ĕç тухăçлăхне ÿстерессишён кăмăççĕ.

Колхоз театрĕн гастролĕсем

Республикăри хуçса çÿренĕн колхоз театрĕ Тутар республикинчи чăваш ялĕсенче пурăнакан районсене гастроле кайăç. Малтан Аксу районĕнче пуçăç 15 спектакль ларăç, унтан Тельман, Первомайски тата ытти районсене кайăç.

Театр ялсенче ик пьеса: Ю. Агаковăн Л. Родионовăн «Çăлăн кăмăрă» пьесисене тата ман драматургăн А. Волков çырнă «Ксения» ятлă пьесăна ларма пăрăç. Спектакльсем пур çĕрте те ăнăçлă иртеççĕ, тăван чĕлхепе кăтартакан пьесăсене ĕç курăç лайăх пăтă йышăнăн çÿрет. Гастролсем ноябрĕн 1-мёшĕнче пуçлаççĕ, унтан театр, Шупашкара таврăнса, çĕнĕ спектакльсем хатĕрлеме тытăнать.

Малта пыракан колхозсен опытěнчен

Артель хуçалăхне малалла тěреклетессипěн

Юлашки çулсем хушшинче пирěн Буденный ячěпе тăракан колхоз тырпул тухăçлăхне, общественлăх пыльăк-чěрлěх ěнсěнче ушăн тухăçлăхне çстерес тěлěшне чылай ситтěçсем турă. Çак статьяра колхоз правленийěн артель хуçалăхне мěн тěреклетесе пыни çинчен вěсен калаçа парасшăн.

Пирěн колхоз çуллен 620 гектар тырă акать. Ыраш, тулă, пăрса, сěлě колхоз акакан тěп культурăсем пулаçăç. Çěрě культури пěрмай тăнăрех, МТС колхозăн пăракан пулăшу çуçеренесе вăйланса пыннине пула, тырпул тухăçлăхě çуçеренесе çстет. 1948 çулта кашни гектартан вăтам шутла 7 центнер тěшшăрă туса ывăнă пулсан, 1952 çулта гектартан вăтам шутла 12 центнер туса илнě. Ăçăм культурăсен тухăçлăхě чылай пысăках. 100 гектар çинчен вăтам шутла 17-мěш центнер тулă, 150 гектар çинчен 16-мăш центнер сěлě, пăрса 15 центнер туса илтěмěр. Кăçал тырпул тухăçлăхě иртнě çулхинчен пысăках пулчě.

Пирěн çěрěн кашни татăкěнě тěрěс çуçă курма, пěчěк лаптăксем çинченех вăйлă тырпул туса илме тăрăшмалла. Çакна мăн эпир курăксен аяка тумалли пуçă çаврăнăшне кăçăна пыратпăр. Курăксен акса тумăн пěр хăрăкěн: пирěн пыра тăракан ниçě тěн задачăна татса парать. Пěр ěнчěн, пěтěм ялхуçалăх культурăсен тухăçлăхне хăпартна пулăшать. Тепěр ěнчěн, вылăк-чěрлěх валли апат çитăрах пулать. Çавăнна эпир хамăр умна тепěр 2—3 çултан курăксен акса тумалли пуçă çаврăнăшне пěтěмěс хуçса çитес залача лартрăмăр. Çавăнна пěрлех эпир вырăнти тата минеральă удобренисем çитăрах кăларма пуçларăмăр. 1950 çулта кашни гектар çине 8—10 тонна тислěк кăларнă пулсан, 1952 çулта вара кашни гектар çине 20 тонна тислěк тăкнă. Ин çул хушшинче хире тислěк кăларассине инě хут çстертěмěр. Колхоз правленийěнě минеральă удобренисемне çеç кăрассине те çуçеренех çстерес пыни тăрăшать. 1951 çулта пěтěмпе те 6 тонна çеç минеральă удобрени кăрěк килнě. Паллах ěнтě, çак кăн чухнě удобрени тырпул тухăçлăхне палăрмалах çстерме пулăтăрăмăн. Хамăр умна эпир минеральă удобренисем вăтăрах кăрěс килес тěлěвне лартрăмăр. Ăна пурнăçласа пыратпăр. 1952 çулта 108 тонна, кăçал 230 тонна минеральă удобрени кăрěс килнě.

Тырпул тухăçлăхне çстересси çěре вăхăтра çуçаласа акиннăн, тырпула лайăх пăхса çстереннăн, ăна вěçке срокра та пěр тăкăлаласăр пуха кěртиннăн нумай килет. Ирхи тата кăçăн çěртме çуçисене ялаках вăхăтра, агротехника вăтăртнă пек туса хăваратпăр. Юлашки вăхăтра тырăсене хěрелě майпа вăтларан акма пуçларăмăр. Тырпуçсене вăхăтра çумкурăксенчен тасатса тăратпăр, вěсене пуха çа кěртес çěр пěлěс ěçкěлетпěр. Çапла ěçлесе пыни тырпуçă тухăçлăхне, çуçеренех çстерес пыма пулăшать. Кăçал пěтěм тинěсене иншер хут çумланă. Çěрулминне инě хутчěн купалăрăмăр. Тырпуçсене пуха кěртме лайăх хатěрленес тытăнни вěçене вěçке срокра тата пěр тăкăлаласăр пуха кěртме май пачě. Сентябрěн 1-мěшě тěлне пр акăнăкан культурăсене çапса пěтертěмěр. Августăн 4-мěшěнче, республикăра чи малтан, хамăр умăр пěрремěн тивěçе—государствăна тыă парассине чыслăн пирěн çырăçарăмăр.

Калас пулать, пирěн тырпул тухăçлăхне çстерес тěлěшне татах нумай ěçлемелле-ха. Халě туса илекен тырпул çителěксěр. Пирěн колхозниксем хăйсем умне пилаěмěшěн пилěçуллăх вěçленнě тěлěе гектартан вăтам шутпа 18 центнертан кăм мар тěшшăрă туса илес заданě лартрěç. Çакăн чухнě тěшшăрă туса илес тесе, тăпрана тарăнрах сухалатăмăр. Ăçăм участокренче тăпран сухаланă сийěн тарăнăшне 30 сантиметра çитернě. 1954 çулта кашни гектар çине 25 тоннăран кăм мар тислěк, 3—5 центнертан кăм мар минеральă удобрени кăларма, ăçăм участокренче йěçěк тăпралă çěрсене извěлеме палăртрăмăр.

Иртнě çулччен пирěн колхоза техникăлла культурăсен акса туман. Пěтěр 15 гектар йěтěм акрăмăр. Ана агротехника кăтартнă çроксенче акса хăварни, лайăх пăхса çитěнтерни тата вăхăтра пухса илни малтанхи çулах пысăк тупăш пачě. Кашни гектартан вăтам шутпа 7 центнер вăрă тата 4 центнер çře туса илтěмěр. Йěтěм продукцийě государствăна парса (государствăран тулă тата çу ылнисěр пуçне) 100 пин тенкě тупăш илтěмěр. Колхозниксем техникăлла культурăсем пысăк тупăш панине лайăх ăнланчěç. Кăçал 20 гектар çине йěтěм акса туса илтěмěр. Унăн тухăçлăхě иртнě çулхинчен чылай пысăк, унтан илекен тупăш та нумайрах пулать. Çитес çул йěтěм акмалли çěр лаптăкне татах пысăклататăр.

Ту тарăнчěн эпир çаç йěрěтес тěлěшне пачар ěçлěмě, пачча çимěç культурăсене государствăна пăнăлăх ăна лартса ěçтерěç. Кăçал 10 гектар çинче çаç тăватăр, çитес çул пачча çимěç культурăсене лартмалли лаптăка пысăклататăр.

Хăлăхăн тырпуçăна техникăлла культурăсен тухăçлăхне çстерме чăрмантаракан ситтěмлěхсем те пур-ха. Машина-трактор станцийě пирěн колхоза пысăк пулăшу парать. Пěтěм ăй-пар çěçěн 50 процентне хăвăн МТС машинисемне тăватăр. Хăшěпěр чухне МТС механизаторěсем çěçěн хăвăнăмăн тăрăшса, тракторсемне тухăçăн ěçлěмě палăкăнă пар тăвăçсě, пур ěçлěме те вăхăтра тăвăçсěмěн отчетăна тухăçăç.

Колхозăн çуçеренесе пирăнăн тата мтти кадресне çěрěс-çуйăласа ямě тăрăшмалли. Бригадăçěсем тата вылăк-чěрлěх фермисене çуçеренесе пычě, бригадăçěсем çěçěçěсене çуçеренесе ěçě, колхозăн çě дисциплининě лайăхлатма пулăтăр. Колхозăн ăçăçěсěн вăрăçăрăнăн минимумне тулăрса пыман колхозниксем çук.

Кадреннě чăс-часах ушăтăрассине пирěн колхозра тахăçлă пăрăçăлаăă. Пур бригадăçěсем те ун-пăр бригадăçěсěн пěр ушăнăнăçăр ěçлěçěç. Вěçěм хăйсен ěçне вěренсе çитнě, ăна пěлсе те вăхăтра туса пырăçěç.

Пирěн колхоз юлашки çулсенче тунă çитěнтěçěн районти пур колхозсенче те тырпуçă тухăçлăхне, вылăк-чěрлěх ěнсěнче вěçен тухăçлăхне çуçеренех çстерес çěçěмě мăн пурăн çинчен калаçăç. Калас пулать, пирěн районти колхозсем хăйсен мěнпур майěсенче усă курăçăç-ха, çавăнта та артель хуçалăхě тěреклесе пымасть. Калинин ячěпе, Сталин ячěпе, Ворошилов ячěпе тăракан колхозсен условийěсем пирěн колхозăннăнпо пěрешкелех. Улăх-çарансем те пирěннăнчен çахал мар, акса тумалли тăпра та пирěнни пекех. Анчах тырпуçă тухăçлăхě те, вылăк-чěрлěх тухăçлăхě те çуçăç. Пирěнне юнашар Ворошилов ячěпе тăракан колхоза илер-ха. Иртнě çулă çак колхозра çăваран 45 ěнерен пěтěмпе те 32 пин литр çěт çуса илнě. Пирěн колхозăн А. Селиванова доярка пěчěн хăйне çěрěлăçсе панă 9 ěнерен 27 пин литр çěт çуса илчě. Ворошилов ячěпе тăракан колхоз иртнě çул кашни çăваран ěнерен 700-ěмěр литр ытларах çěт çуса илнě. Пирěн майракаллă шуутра вылăкăсем çěçěнниччěн чылай нумайрах пулин те, эпир иртнě çулталăк хушшинче вěçене пăхма 7.200 çăçунě пěтěрěç. Ворошилов ячěпе тăракан колхозра 7.900 çăçунě расходлăнă. Пирěн майракаллă шуутра вылăкăсене пăхма тухнă пěр çăçунě пуçне 16 литр çěт илнě пулсан, вěçем 4 литр ытларах çěç илнě. Ворошилов ячěпе тăракан колхозра общественлăх вылăк-чěрлěхе пăхма пăхăн, ушăн тăрăшни çук. Вылăк-чěрлěх çрчетес тата вěçен тухăçлăхне хăпартас çěр колхозра пур майсенче çуçă курмаçăç. Ялхуçалăхěпе хатěрлен управленийěн зоотехникěсем çак колхозра, çавăн пекех ытти колхозсенче те пулмаçăç мар. Анчах вылăк-чěрлěх çрчетне тата вěçен тухăçлăхне хăпартас тěлěшне колхозсенче пур майсенне çуçă курма, малта пыракансен опычě тăрăх çěçěме вěрентес пымаçăç.

Тырпуçă тухăçлăхне тата вылăк-чěрлěхěн тухăçлăхне хăпартса пыни колхозăн пěтěмěшне тупăшне çстерме, колхозниксен пурнăçне пăрăмах лайăхлатаса пыма май пачă. 1951 çулта пирěн колхозăн уçса-тенкě тупăшě 420 пин тенкě пулнă, 1952 çулта 630 пин тенкě çитрě. Кăçал колхозăн уçса-тенкě тупăшне пěр миллион тенкě çитěртěр.

Колхозăн общественлăла хуçалăхě тěрекленосе пынă май, колхозниксен тупăшě те çуçеренех ěçсе пырать. Юлашки виçě çул хушшинче кăна уçса-тенкě валеçсе парасси 3 хут çěçě. 1952 çулта колхозниксене çăçунě пуçне 2,6 килограмм тěшшăрă, 3 килограмм çěрулми, 2 килограмм вылăк апачě, 3-мěш тенкě уçса валеçрěмěн. Кăçал аванс шучěпе колхозниксене 3 килограмм тыă, 3-мěш тенкě уçса валеçсе панă ěнтě. Колхозниксен кăçалхи тупăшě иртнě çулхинчен чылай ытларах пулать. Çăçунě пуçне 3-мěш килограмм тыă, 3 килограмм çěрулми, 2,5 килограмм вылăк апачě тата 4-мăш тенкě уçса валеçетěр. Бунăр пуçне пирěн колхозниксем çěшăн хушса тăлеменли йěрке тăрăх тыă, сěт, çăм тата ытти ялхуçалăх продукчěсем нумай илеçěç.

Колхозниксем тулăх та культурăлăн пурăнаçěç. Вěçем çуçеренех мотоциклсенне велосипедсем, пăхса сěтеп-пулассем, радиоприемниксем тата ытти культура тавăрăсем нумай тулăнаçěç. Çак çулсем хушшинче колхозăн ял та палламалла мар улшăнчě. Ялта халě клуб, радиоузел, библиотека, çичě çул вěренмелли шкуль, медицина пунчě пур. Колхозниксем тулăçăн та савăнăçăн ěç хыçăнни вăхăта усăлнă та культурăлăн çрттерěçěç.

КПСС Центральнăй Комитечěн Пленумě ССР Союзěн ялхуçалăхне малалла аталантармалли мерěçěм çинчен ěшшăннă постановлени хăнăлăнăç, пирěн колхозăн хăтăрăçě çěçěçěн çěçěçěне вылăк-чěрлěх çрчетне çěçěн культурине çуçеренех пиреçěçěн, çěçě татăк те пысăкрах ěçлěçěн тăвăçсěмěн тăрăшăç ěçлěçěç.

Сирěп мирěçěн, хăйăçсен çулěйěçěн

Шупашкартă ленин тěртěçěн фабрика коллективěн çак ăçăçěнче хăйěн çěçě хăтарăлăнăç чылай çěçěçěç. Фабрикăра производствăна пăхăнăр кунта стахановсенчěн, продукцин хăйне лараман лакăн йěтěнесшěнěн, ăна продукци тупа тăракарасшăн çěçěçěçěн, социализма йăнăçăн çăрăçса пыратăр. Юлашки вăхăтра кунта стахановсем новаторсем ěçěçěçěç. Фабрикăра ăçăçěçěн [illegible] бригадăçěм вуннăр шутланаçăç. Фабрикăри рабочисем, инженерсемпе техникăçăр тата çутçăнăçěн Пěтěм тěнчери Мир Совечěн ăçăçěçěн Пушăт тăрăçăнăçăçěн [illegible] сессийěн тата Мире хăтěлес тěлěшне ěçлекен Совет Комитечěн пленумěн решенийěсене хапăл туçа ěçěçěçěç, мирлě ěçре çěнě ěçěçěм тăвăçсěмěн кăрăçěçěç.

Фабрика клубě плакатсемне тата лозунгсемне ялеметтěн. Бунтах Хисов хăйăн çинче—производствăра малта пыракăçăн çěçě çăварăçěçěн, стенăçăн çинче—пирěн Тăван çěршыв мирлě строительствăна тунă усăçěçěне кăтартакан витринăçěçěн диаграммăçěçěн. Кăçăçěçěçě

Колхозри пуслăмăш парторганизаци Пленум решенийĕсене сутсе явать

Колхозсем ял ĕнĕлĕхĕн КПСС Центральлă Комитетĕн, ЧАССР Министрсен Совечĕн [illegible] ăс-тăн ĕçĕсене [illegible] ăнăçлăхĕнче малалла [illegible] тата партийăн пленумĕсенче палăртăнăçĕсене [illegible] тăвăçăн ăнăçлăхăн постановленийĕсене [illegible] Çак решенисене сутса яса, колхозниксем [illegible] валли апат-çимĕç продукцийĕн, [illegible] тата [illegible] чăтăмлăх ăнтăлăкăн пăхăнăçлăхне [illegible] ăмăртăвăн ăнăçлăхне [illegible] сарса пырăççĕ.

Çак конференцие Чăваш [illegible] ялхăн [illegible] ăнăçлăх [illegible] парторганизацийĕн ăçĕ пухăвĕ пуçларĕ. [illegible] КПСС Центральлă Комитетăн секретарĕ Пленумăн Президиумĕн [illegible] Ялхăн [illegible] ăнăçлăхăсем [illegible] ăçĕсене тăвăçăн [illegible] ăçĕсене [illegible] решенисене пăхăнăçлăх [illegible] Пленум решенийĕсене [illegible] ăçĕсене [illegible] ăçĕсене [illegible] ăç

Тĕнчери лару-тару

КОРЕЯ ЫЙТАВНЕ МИРЛЕ МАЙПА ТАТСА ПАМА КАМ КАНСЕРЕТ

Агресси вăйăсене хирĕç мир вăйăсем активлă вĕрешнине Корейăра перемрин туса хăхи Корея ыйтăвне татăклăн пĕрлеме реальлăй майсем туса пачĕ. Тĕнчери мĕнпур сĕршывсенчи миллионшар сынсем Корея ыйтăвĕ тăрăх пухăнакан конференци ыйăн татса памалли ыйтăва татса парасса кăна мар тата Азиа-Ăнăçлă океан районĕнчи ăнăçлă лару-тăрăва сăмăлатас тĕлĕшпе те хăй енчен мĕн туна пултарнине пурçе те туса хурасса шанса тата кĕтсе тăрăççĕ.

Анчах та США-ра пус пуçса тăракан ушкăнсем политикăлăка конференци ыйăн тĕлĕшпе тытса пыракан позици конференция хăтĕрленес ĕçе чăмартарма тăрать. Çакнашкал позицие пуçа, хĕвеутухăçĕнчи чылай сĕршывсем, вăл шутра Инди те, конференци ĕçне хутшăнма пултарайăççĕ. Çав вăхăтран конференци ĕçне Инди хутшăнма кирлине хирĕçлесе ниçам та калама пултарайманăçть. Тĕнчери анлă общественность çавăн пекех тата Корейăра перемрин тунă хисеп США Ли Сын Манпа çар договор туса хунă пирки тивĕçлипех пăшăрханать. Çав договор тăрăх США-н хăçăнăкаллă вăйăсем Корейăра палăк мар вăхăт хушши юма пулăçăççĕ.

Палăк ĕнтĕ, Генеральлăй Ассамблейăн çиччĕмĕш сессийĕн виçсĕмĕш пайăнче совет делегацийĕ политикăлăка конференцие «çаврака сĕтеп» принципĕ тăрăх пухма сăнăç тăратрĕ, конференци ĕçне вăрçă вăрçнă сĕршывсен кăна мар, нейтральлăй государствăсен те хутшăнмалла, терĕ. Çак тĕрĕклĕхлĕ сĕнĕве чылай делегацисем ырлаçлă пулсан та, США делегацийĕ хĕсننине тата тĕрлĕ махинацисем туса иртеррипе, ăна. Вышăннан. Анчах çакă вăл пĕрре те конференцие «çаврака сĕтеп» принципĕ тăрăх пухмалли идея хăйĕн вăйне сухатнине пĕлтермест. Пачах тепĕр майлă. Çак идейăна мире юратакан мĕнпур сынсем, вăл шутра Пĕрлешулăх Штатсенчи сынсем те ăнăçлă хăтĕлеççĕ.

Генеральлăй Ассамблейăн ăлхăн вăхăтра Нью-Йоркра пулса иртекен саккăрмĕш сессийĕнче СССР делегацийĕ политикăлăка конференци çиччен тепĕр хут сĕнĕ тăратрĕ. Китай Халăх Республикин Демократиллĕ Корея Халăх Республикин правительствисем ООН генеральлăй секретарĕ ячĕне ăнă телеграммăсем çакăн пек сĕнĕ тăратма хушаççĕ те ĕнтĕ. Асăнăç правительствăсен ихĕмĕнĕ те Генеральлăй Ассамблейăн çиччĕмĕш сессийĕ панă сĕнçсене ыйăнмаççĕ, конференци ĕçне хутшăнакан сĕршывсем ыйăнĕ çиччен тăракан ыйтăва тепĕр хут пăхса тухма шанăçлăнăç ыйтăççĕ.

Америка делегацийĕн хăйĕн малтанхи позицине хăтăлсене пиçĕнле сăлтав та çук пек ĕнтĕ. Апла пулсан та, вăл ялăнах совет сĕнĕнне ыйăнăтармалла мар тăвас тĕлĕшпе хăй енчен мĕн тăна пултарнине пурне те туна. США представителĕ Лодж ултавлă маневр туна та ниçем тăман, «кирлĕ пулсан», политикăлăка конференци ыйăн çиччен тăракан ыйтăва конференцире хăйĕнче те сутсе яма пулать, терĕ. Çак заявленин пĕлтерĕмĕ вăл, Америка çасăвĕ «Брисчен сайенс монитор» сырнă тăрăх, «конференцие хутшăнакан сĕршывсен ыйăн çиччен тăракан ыйтăва татăклăн тата парассине тепĕр вăхăта хăварма шутласа кăларнă чеп меслет» пулать. Пресс-конференцире тухса калаçнă чухне Лодж хăех çапла çирĕплетсе калаçнă: ăнĕ Ассамблейăна тухса калани конференци ыйăн çиччен тăракан ыйту тĕлĕшпе хăйĕн США позицине улăштаннине пĕлтермест, теççĕ.

Çапла ĕнтĕ, Пĕрлешулăх Штатсенчи власра тăракан ушкăнсем Корейăра тунă перемрине çирĕплетнĕ хăварма тата Корея ыйтăвне мирлĕ майпа татăклăн вăрçăлĕме тăрăшманнине пĕтĕм тĕнче умĕнче тепĕр хут кăтартса пачĕç.

Перемрин тунă хисçăн Корейăра ĕçсем мĕнле пулса пыннине тĕнчери общественность тимлĕн сăнаса тăрать. США çак килĕшĕве пăсас шутпа тăвакан ĕçсене мире юратакан вăйсем тивĕçлине сивлеçĕ. Америка ăнĕ нейтральлăй сĕршывсен инспекци ушкăнĕсене ĕçлеме чăмартарни çинчен Бесонран хыпарсем пумай килеçе тăраççĕ. Америка самолечĕсем демаркаци линийĕ урăй вĕçсе каçаççĕ, Америка лагерĕсенче хăйсен тăван сĕршывне тавраплăçăн пулнă тытăвăрăн çар сынсинсене çаплах тискерлĕн асаплантараççĕ, Çурçĕр Корея представительĕсенне хирĕç провокацисем ĕçсем тăваççĕ тата вăтти те. Çак фактсем вăсем Пĕрлешулăх Штатсем Корея ыйтăвĕ тăрăх тытса пыракан политикăна çиçăн кăтартса параççĕ.

Тата çавна та палăртмалла. Ли Сын Манпа унăн «министрĕсем» агрессиллĕ сăмахсем калаççисем Вашингтонра тăçсе тăраççĕ çеç мар тата çиçăнах вăл сăмахсене хăтĕлеççĕ. США çиçăнах хăй Ли СынМан режимне пулăшса тăнă çинчен пĕлтерет, вăл Кăнтăр Корейăра татăклăн агрессиллĕ пулсан, çак сĕршывсенчи талăхсем вара, чĕрĕмĕн мир тăвассишĕн тăрăшса, агрессорсен планĕсене аркатса яма хатĕр тăнине кăтартаççĕ. Испани халăхĕ те çакнашкал кавара хирĕç хăтă тăрать. Вăл хаяр репрессисене пăхмасăр, миршĕн тата хăйĕн тăван сĕршывĕн никама пăхăнманлăхĕшĕн паттăрăн кĕрешет.

АНГЛИПЕ АМЕРИКА ХУШШИНЧИ СУТУ-ИЛУ ЕÇЕНЧИ ХИРЕÇУСЕМ

Фактсем çакăн çинчен калаçăç: Пĕрлешулăх Штатсем суту-илу ĕçĕсенче хăйсем тытса пыракан протекционизм политикине пăрахман кăна мар, пачах урăх-ла, хăйсен рынокĕсене ют çĕршывсен таварĕсем пырса кĕрессен сыхласа тăрас тĕлĕшне çĕнĕ мерăсем ыйыпăнаççĕ, капитализма ытти çĕршывсен интересĕсене пур майсемне те хĕссе пыраççĕ. Çакнашкал политика мĕнле пуçлан та пурнăçех капитализм тĕнчинче хирĕçусене вăйлатасси пытне илес пырать. Вăл çавăн пек пулни, уйăрмăн илсен, «Таможня тарифĕсенче суту-илу çинчен тунă пĕтĕмĕшле килĕшĕве» хутшăнма çĕршывсен хальхи вăхăтра Женева хулинче пулса иртекен сессийĕн ĕçĕсенче те курăнать.

Асăннă килĕшĕве 6 çул ăнăлла 23 çĕршыв хутшăнчĕ тунă. Каяркăна çак килĕшĕу çумне тата 11 çĕршыв хутшăнчĕ. Килĕшĕве хутшăннă çĕршывсем вăл вăхăт тĕлне суту-илу ĕçне пуçлес тăвăн мĕнпур мерăсенĕ тепĕр хут пăхса тухма обязательствăсем ыйыпăнăç. Çав вăхăтрах Пĕрлешулăх Штатсем хăйсен обязательствине пурнăçласси çинчен шухăшламасăçĕ те. Пачах тепĕр майлă, унтанпа Америкăри пуç пулса тăракан ушкăнсем суту-илĕве кансĕрлекен çĕнĕ ĕçсем туса иртеррĕ, Америкăна тавар пĕлеп пыма чăмартарăкан мерăсене пысăкланăç.

Асăннă сессире Англипе Америка хушшинчи хирĕçсем пуринчен те вăйлăрах палăрнă. США представителĕсем çак килĕшĕве пур майсенне те Японие хутшăтарма тăрăççĕç. Çав вăхăтрах Англи представителĕсем çакăн пек тăвассине хирĕç тăраççĕ, мĕншĕн тесен, тарифсем енĕне Японие çăмăллăхсем парас пулсан, вăл, Япони. Кăнтăр-Хĕвеллăхăç Азиа рынокĕсенче Британи империйĕн çĕршывĕсенче Англие хыттăнах хĕсме пуçлать. Франци, Австрали, Çĕнĕ Зеланди те çак килĕшĕве Японие хутшăтарассине хирĕç тăраççĕ.

Мĕншĕн Пĕрлешулăх Штатсем Японишĕн çакăн пек хытă тăрăшаççĕ-ха? Çак ыйту çине ответ пана ăнăйăр мар. Японие Китайпа суту-илу туна чарса, США Япони экономикине пысăк ăнăйăрăх ăнăçлă пулăçăççĕ. Çак ăнăйăрăхăн тухмалли май. Америка монополистĕсем шучăне. Япони таварĕсене капитализма ытти çĕршывсен рынокне кĕртесси пуçлать. США уйрăмах Японие Америка çĕр мамăкĕнчен туса тăракан пир-аварăсене ытти çĕршывсенче сутмалла туна тăрăшать.

Англи хирĕç тăнине сесси Японие ăсăнăç организацие илесси çинчен тăракан ыйтăва пăхса тухассине вăхăтлăха тăхтаса тăва ыйыпăнă. Англи делегацийĕ тăрех çапла калаçнă: Англи çак ыйту тăрăх хăйĕн позицине ниçхан та улăштарчăçть, теççĕ.

Женевăран пĕлтерĕç тăрăх, сесси октябрĕн 22-мĕшĕнчен пуçлăç Нимĕн ăнăкленмелли те çук. сесси пынă вăхăтра Пĕрлешулăх Штатсем хăйсен суту-илу политикине ытти çĕршывсене ыйыпăтарма тăрăшнăçăн ытти ыйăрăхсем те тухса тăма пултараççĕ.

Д. БОЧАРОВ.

Венгри правительстви халăха вĕрентес ĕçе вăйлатса пыма хытă тăрăшать. Кăçалхи вĕренÿ сулĕнче шкул сулхе çитнĕ ачасенчен 99 процентĕ шкулсенче вĕренет. УКЕРЧĔК ÇИНЧЕ: Нотрад комитăн тĕнчи тулли мар вăтам шкулти ачасем «МАДЬЯР ФОТО» фотоукерчĕкĕнче.

Демократиллĕ Германи Республикин Халăх палатин ларăвĕнче

О. Гротеволь тухса калани

БЕРЛИН, октябрĕн 3-мĕшĕ. (ТАСС). Ĕнер Демократиллĕ Германи Республикин Халăх палатин ларăвĕнче Государство план комиссийĕн председателĕ Б. Лейшнер тата статс-секретарь В. Рэмпф Демократиллĕ Германи Республикин 1953 çулхи икĕмĕш çур сулĕнчи халăх хуçалăх планĕнче тата 1953 çулхи государство бюджетĕнче пулмалли улăшăвсем çинчен тунă докладсене сÿтсе явнă. Премьер тухса калакан депутатсем Демократиллĕ Германи Республикин правительства халăх хуçалăх планĕнче тата государство бюджетĕнче улăшăвсем тума панă сĕнĕве ырлаçлă.

Премьер-министр Отто Гротеволь резолюци проектне вуласа панă. Унта Совет правительствипе Демократиллĕ Германи Республикин правительство делегацийĕ хушшинче Мускавра пулса иртнĕ калаçусем тăрăх Демократиллĕ Германи Республикине тата мире юратакан мĕнпур ниçĕçсене тусăл пулăшу пăхăнăп Демократиллĕ Германи Республикин правительстви çинчен Демократиллĕ Германи Республикин Халăх палатă Совет правительствине тав тума ыйтăн çинчен çырнă.

Халăх палатинче сÿтсе явнă закон проекчĕсем çинче чарăнса тăрса, Отто Гротеволь çакна палăртнă: çак законсене республикăрăн пĕтĕм халăх активлăн пуçлăннипе кăна ăнăçлă пурнăçлама пулать. Премьер-министр производствăна ăмăртăва вăйлатса ĕç тухăçăлăне ÿстерĕнĕçĕн, продукци пахалăхне лайăхлатнăшăн, укçа-тенкĕне материалсене перекетленĕшĕн ĕçсăмпинесене тав тунă.

Продукци ытларах туса кăларас тени вăл, тенĕ Отто Гротеволь, вĕсене йÿнĕрех хакпа илмелле тăвас тенине пĕлтерет. Таварсем мĕн чухлĕ пумăйран туса кăларатăр, çакăн чухлĕ правительство тавар хакĕсене пумăйран йÿнĕтне хатĕрленес ĕçе тытăнма пултарать.

Совет правительстви хĕвеланăçĕнчи виçĕ державăна сентябрĕн 28-мĕшĕнче панă нота çинче чарăнса тăрса, Отто Гротеволь çапла калаçнă: çак нота Совет Союзĕ тĕнчери тавлаштулăк ыйтăсене мирлĕ майпа йĕркелес тата Германи ыйтăвне мирлĕ майпа татса парас ĕçре çĕнĕ пуçарулăх кăтартни пулать.

Аленауэр Демократиллĕ Германи Республикин тата Польша Халăх Республикин пирки калаçнă агрессиллĕ сăмахсем çинче чарăнса тăрса, Отто Гротеволь çакна палăртнă: суйлав хыçăн Бонн канцлерĕ хăйне хăй çакăн пек тытăкалани вăл Хĕвеланăç Германини милитаристсемпе реваншистсен çар программи çинчен ÿçăн пĕтерни пулать, тенĕ.

Отто Гротеволь çакна палăртнă: Германи ыйтăвне мирлĕ майпа вĕрешелесси хăйĕн хăй çăкăн пек тытăкалани вăл Хĕвеланăç Германини милитаристсемпе реваншистсен çар программи çинчен ÿçăн пĕтерни пулать, тенĕ.

Отто Гротеволь çакна палăртнă: Германи ыйтăвне мирлĕ майпа вĕрешелесси хăйĕн хăй çăкăн пек тытăкалани вăл Хĕвеланăç Германини милитаристсемпе реваншистсен çар программи çинчен ÿçăн пĕтерни пулать, тенĕ.

Олăшкинчен Халăх палатăн председателĕн вăçсене туса пыракан Германи Матерĕн октябрĕн 7-мĕшĕнче Демократиллĕ Германи Республикин Халăх палатине çĕрсен палатин пĕрлехи ларăвĕ пулăсси çинчен пĕлтерĕç. Çак ларура, Демократиллĕ Германи Республикин президенчĕн полномочийĕсен срокĕ тухнă мăн, президент суйлас ыйтăва пăхса тухмалла.

Демилитаризаци зонинче пулса иртнĕ провокаци

ПЕКИН, октябрĕн 3-мĕшĕ. (ТАСС). Синьхуа агентствин корреспонденчĕ Кăсонран çапла пĕлтерет:

Инди хурал çарĕсен представителĕ пĕлтерне тăрăх, октябрĕн 1-мĕшĕнче ирхине 11 сехет тĕлĕнче американецсен аллинче тăракан лагерь госпиталĕнче «тытăкăнри çар сынписем» репатриани тĕлĕшне ĕçлекен комиссии медицина персоналĕ çине тапăнна, вĕсем çине чуçесе пенĕ.

Инди хурал çарĕсем çаканта йĕрке тума пырса çитсен, тытăкăнри çар сынписен лагерĕсенче американецсен юри янă агентсем вĕсене хирĕç чуçесме тата патаксемпе пеме пуçланă. Çак сектор сыхăвĕнче тăракан Ли СынМан агенчĕсем тытăкăнри çар сынписене пĕрçеçĕрăçсем тата хĕтĕртнĕ. Вĕсем «массăллăн тарса кая» ĕçе организацилес тĕлĕвне ĕçлĕ пралуксенне касма пуçланă.

Инди салтакĕсем темиçе хутчен асăрхаттарнă пуçлан та, юри ушăрса янă агентсем çаплах чуçесме пеме пăрахман, вĕсем Инди салтакĕсене чылайăшне амантнă. Çак йĕркесĕрлĕçе организацилевĕ сынсенчен пĕрне вĕлернĕ тата 5 çынна амантнă.

Çак провокаци репатриаци тĕлĕшне ĕçлекен комисси тытăкăнри çар сынписем хушшинче «ăнлантару ĕçĕсемпе калаçусем ирттермелли процедура правилисем» пирки американецсем кăмăлăр пулни çинчен калаçнă хыçăн пуçа иртнĕ. Тытăкăнран тавраннă сынсем калаçнă тăрăх, американецсем лагерьсенче нейтральлăй государствăсен сынписем çине тапăнма, «массăллăн тарса тухас ĕçе» организацилеме тата ăнлантару ĕçне чарса лартма юри агентсем янă. Çак провокаци пуçа иртнĕ çăмăллăн пĕр кун малăрах Юнайтăд Пресс агентствин корреспонденчĕ Мунсăнăрăн çаплах пĕлтернĕ: Пĕрлешнĕ Нациссен командованийĕн официальлăй представителĕсем «Лагерьсенче коммунистсем иртнĕрехи каласусене хутшăмăш Инди хуралĕ тытăкăнри çар сынписене хĕтĕртес пулсан», тытăкăнри çар сынписем киревсĕр ĕçсем тума пултарас пирки шиклĕнни çинчен пĕлтеççĕ.

Америка шпионĕсемне диверсанчĕсен ушкăнне пĕтерĕç

БЕРЛИН, октябрĕн 4-мĕшĕ. (ТАСС). «Берлинер цейтунг» хасăт пĕлтернĕ тăрăх, Магдебург округĕнчи суда Америка шпионĕсемне диверсанчĕсен 7 çынтан тăракан ушкăнне суд туса пĕтерĕç. Çав ушкăнри шпионсемне диверсантсене кулак ача, фашист пулнă Альбрехт Геслер ертсе пынă. 1947—1948 çулсенче Геслер республикăри чугун çулсем çинче икĕ хутчен диверси тунă. Арестлесрен çăсса, вăл Хĕвеланăç Берлина тарса кайăк. Унта ăна американецсем фашистла-террористăна организацие индĕр те каллех сăтăрла ĕçсем тума Демократиллĕ Германи Республикине янă.

Геслер Хĕвеланăç Берлинри агентсене шпионла çавеленисем парса тăнă тата Магдебургри «Ворвăрт Тельман» заводăнчи пĕр цехра диверси тума хатĕрленнĕ.

Магдебург округĕнчи суд А. Геслера персе вĕлерилле, Хорвеп, Гросса, тата Генриха—ăмăртăкĕе тĕрмере хуçса лартмалла, Штроппа—10 çулăха, Клемкеве—8 çулăха, Фридрих Геслера—3 çул та 6 уйăхăнча хуçса лартмалла тунă.

ФРАНЦИ ПРЕМЬЕР-МИНИСТРЕ ТАТА ЮТ СĔРШЫВ ЕÇЕСЕН МИНИСТРЕ ТУРЦИЕ ПЫНА

СТАМБУЛ, октябрĕн 1-мĕшĕ. (ТАСС). Ĕнер Стамбула Франци премьер-министрĕ Ланьель тата ют сĕршыв ĕçĕсен министрĕ Бидо пырса çитнĕ.

Педагогика институтĕнчи аспирантура

Кăçалхи вĕренÿ сулĕнче Чăваш-ен государство педагогика институтĕ çулĕнче аспирантура ĕçлеме пуçларĕ. Аспирантурăна вăл çичĕ çын хăвалăн панă. Пур предметсемпе те лайăх паллăсем илсе аспирантурăна Канаш учительски институтне ĕçлекĕ И. И. Олюков тата Çĕрпĕрти педагогика училищине ĕçлекĕ И. А. Андреев юлташсем вĕренме кĕнĕ.

Районти хăçатсем пĕлтереççĕ

ТОРФПА УСА КУРАÇÇĔ

Апаш çыннăçĕнче Йĕрпшу юханшăвĕнче паха торфа вырăнсем пумай. Ялĕн çак пуçлăх ачасем выртнă, унпа никам та çыв курман. Совет власăн çулĕнче кăна ку торфпа анăлăн çуа курма тытăнăçĕ. Райтон тенисе çуа ĕнтĕ торф кăларса типерсе çутать.

Кăçал та райтон торф чылай кăларса хатĕрлерĕ. 1953 çулхи виçĕмĕш кварталта колхозсемпе колхозниксемпе 1000 тонна ытла торф çутнă. Кубышев ячĕне, Пушкин ячĕне, Чкалов ячĕне тăракан, «Коммунизм», «Дружба» колхозсемпе çак колхозсенчи колхозниксем торф чылай туянчĕç.

«ЛЕНИН ÇУЛĔПЕ».

Кĕçĕç.

ХРАТЛА ВЫЛЬАХСЕМ ТУЯНЧĔÇ

Юлашки вăхăтра районти колхозсем ăратлă выльăхсем чылай туянчĕç. Çак кунсенче районти колхозсенче 46 пуç ăратлă така çутнă. Вăл шутран 34-мĕш пысăк тупăш паракан «Советский мĕрнюк» такасем. Вĕсене пирĕн района пĕрмĕш хут илсе килнĕ.

Çитес кунсенче колхозсем валли ăратлă вăкăрсемпе сысна аçисем илсе килмелле.

«КОЛХОЗ ХАÇАЧĔ».

Элĕк.

ГОСУДАРСТВĂНА ВЫЛЬАХ-ЧĔРЛЕХ ПРОДУЧЕСЕМ СУТАÇÇĔ

Партипе Правительство выльăх-чĕрлĕх продукчĕсене сутăн илмелли лаки çĕтĕчĕç. Йăрсăн ячĕне, Кÿбышев ячĕне, Чапаев ячĕне тăракан тата ытти колхозсем те государствăна аш-какайăна сĕт çылай сутрĕç. «Молодой колхозник» колхозри Васильев колхозник государствăна 17 килограмм çу сутрĕ.

«ВАЙЛА ТЫРПУЛШАН».

Шăхасан.

ХАÇАТ-ЖУРНАЛ САРАÇÇĔ

Сикассинчи почта уйрăмĕнче ĕçлеленсем (начальникĕ А. Французова юлташ) ĕçсăмпинесем хушшинче хаçат-журнал сарас ĕçе ăланах тăрăшса туса пыраççĕ. Халăхи вăхăтра кунта пурĕ 500 экземпляр ытла хаçат-журнал килсе тăрать.

Хаçат-журнал сарас тĕлĕшне уйрăмах Жданов ячĕне тăракан колхозри О. Корнилова, Доронин ячĕне тăракан колхозри Н. Петрова, Сталин ячĕне тăракан колхозри О. Афанасьева письмоносенсем лайăх ĕçлеççĕ. Вĕсем çăкăлхи IV-мĕш кварталăшăн кашниех 30—35 экземпляр хаçат-журнал сарнă.

«КОММУНИЗМШАН».

Канаш

ÇĔНЕ ЭЛЕКТРОСТАНЦИ

Поселока пырса кĕрсенех машинатрактор станцийĕ ячĕне пĕр пысăках мар шурă сурт курăнать. Ку вăл—МТС-ăн кăçал туса пĕтернĕ электростанцийĕ.

Çĕнĕ электростанци партăн МТС-ăн çăкăн пуăлну пачĕ. Халăхи вăхăтра МТС-ра электричество вăйăпе пумай станоксене ĕçлеттерĕççĕ.

Нумăяк пулмасть пилорама вырнаçтарса лартнă.

«СТАЛИН ЯЛАВĔ».

Тăвай

ПĔЛТЕРНИ

Октябрĕн 6-мĕшĕнче 19 сехетре, КПСС Шупашкар хула комитечĕн библиотека çуртĕнче парти историне вĕременли пĕрремĕшне никĕмĕш суд ĕçлеме кружоксен руководителĕсен семинарĕ пулать. Семинарта пăхса тухмалли тема: «Н. С. Хрущев юлташ «ССР Союзĕн ăхуçалăхне малалла ăталантармалли мерăсем çинчен» тунă доклад тата КПСС Центральлăй Комитетĕн Пленумĕ 1953 çулхи сентябрĕн 7-мĕшĕнче ыйыпăнă постановлени».

Семинара ертсе пыракан Е. Ф. Сютрюков юлташ.

КПСС ХУЛА КОМИТЕЧĔ.

Иранри лару-тару

ПАРИЖ, октябрĕн 3-мĕшĕ. (ТАСС). Франс Пресс агентстви корреспонденчĕ Тегеранран пĕлтерĕ тăрăх, çак Иран премьер-министрĕ пулнă Мосаддыка çак трибуналне ирке пынă. Çак трибуналăн тăвăр ĕçне пăхса тухма тытăнать.

ПАРИЖ, октябрĕн 3-мĕшĕ. (ТАСС). Франс Пресс агентстви корреспонденчĕ Тегеранран пĕлтерĕ тăрăх, çак прокуратура пăхăнăçлăх ăçне пăхтерĕç çапла калаçнă: Иранри халăх партийĕн членĕсене тăмăлăн перес вĕлерилле тунă.

ПАРИЖ, октябрĕн 4-мĕшĕ. (ТАСС). Франс Пресс агентстви корреспонденчĕ Тегеранран çапла пĕлтерет: премьер-министр пулнă Мосаддык тата Иран çарĕн генеральлăй штабĕн начальникĕ пулнă генерал Рахми